

který se dotýká majetkové podstaty, jako jest vnucená dražba, neboť nynější vlastníci mají jen postavení poživatelů po rozumu §§ 509, 613 obč. zák. Jen toto oprávnění (§ 511 obč. zák.) může býti dotčeno exekucí. Rekursu podanému z těchto důvodů zákonnými zástupci nezletilých čekatelů bylo proto vyhověno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Předpokládajíc, že byl dlužní úpis, na jehož základě nabyl stěžovatel zástavního práva pro svou pohledávku, podepsán nejen dědici po zůstaviteli Janu K-ovi, v jichž prospěch je vloženo vlastnické právo omezené právem čekatelským, nýbrž i všemi poddělci, pro něž jest poznamenáno právo čekatelské, nebylo by podle zásady vyslovené v judikátu bývalého nejvyššího soudu ve Vídni čís. 209 a v rozhodnutí čís. 7086 sb. n. s. závady, by nebylo vyhověno návrhu vymáhajícího věřitele na povolení exekuce vnucenou dražbou nemovitosti, avšak jen, jde-li o v y k o n a t e l n o u peněžitou pohledávku (§§ 138, 87 a 89 ex. ř.). O vykonatelnou peněžitou pohledávku by šlo v souzeném případě jen, je-li pohledávka ta vykonatelná nejen proti dědicům zůstavitele Jana K-a, nýbrž i proti všem poddělci, neboť podle zásad vyslovených v uvedeném judikátu představují skutečného vlastníka nemovitosti podle § 21 knih. zák. jen dědici a poddělci vespolek, nikoliv tedy jednotlivě o sobě, ježto jen souhrn jejich obaplných práv ke zděděné nemovitosti naplňuje pojem práva vlastnického podle § 354 obč. zák. Že však pohledávka vymáhajícího věřitele jest vykonatelná v té míře, jak bylo shora uvedeno, nevyplývá ani z knihovní poznámky zapsané pod pol. čís. 36 knihovního výpisu, ani z exekučního návrhu samého, který se opírá jen o exekuční titul, směřující proti Heleně D-ové a nezl. Janu a Marii K-ovým a nikoliv také proti všem poddělci, na něž ani nebyla podána hypotekární žaloba. Vyhovění návrhu vymáhajícího věřitele překáželo tudíž ustanovení § 138 ex. ř.

Čís. 11527.

Zrušení spoluvlastnictví (§ 830 obč. zák.).

Nynější pokles cen hospodářství není skutečností pomíjejícího rázu.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1932, Rv II 21/31.)

Proti žalobě o zrušení spoluvlastnictví k usedlosti namítla žalovaná, že žalobce žádá zrušení spoluvlastnictví v nevčas a ke škodě žalované, ježto pokles zemědělských plodin působí na hodnotu pozemků a má v zápětí klesání ceny usedlostí, jež činí 30—40%. **P r o c e s n í s o u d** první stolice uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Co zákonodárce myslí »nepříhodnou dobou«, ze zákona nevyplývá, může však těmito slovy býti míněna jen doba, v níž vzhledem na hospodářské poměry,

ať vnitřní, ať vnější, cena nemovitostí značně klesla, když přes to se lze nadíti, že v dohledné době se tyto poměry zase utváří příznivěji. Námitka nevčasnosti může býti odůvodněna jen okolnostmi přechodného rázu, nikoliv trvalými neb takovými, jichž konce neb změny nelze v dohledné době očekávat, jinak by spoluvlastníku byla vůbec odňata možnost, by uplatňoval právo propůjčené mu předpisem § 830 obč. zák. Vyplývá to právě z ustanovení § 830 obč. zák., podle něhož si musí spoluvlastník dáti líbiti okolnostem přiměřený odklad, jemuž nelze se snadno vyhnouti. Jest obecně známo, že hospodářské plodiny a v důsledku toho i hodnota nemovitostí v ceně od loňska klesly a že nejen hospodářství, nýbrž i průmysl a obchod prodělávají krizi a že tento zjev není jen místní, nýbrž všeobecný. Nelze předvídati, zda a kdy se tyto poměry zlepší, zda hodnota nemovitostí vůbec ještě kdy stoupne a zda ceny neklesnou ještě dále. Nynější poměry v hospodářství nejsou jen přechodního rázu, nýbrž jsou takovými, jichž konec neb změnu nelze v dohledné době očekávat, a nelze proto nynější dobu, kde sice ceny nemovitostí klesají, ale přes to ještě ceny předválečné daleko převyšují, míti za dobu nepříhodnou. O škodě, již by žalovaná provedením zrušení spoluvlastnictví utrpěla, mohlo by býti řeči jen, kdyby prospěch, jenž by patřil jinak oběma stranám, připadl při zrušení spoluvlastnictví žalobci samému; to se však při vyhovění žalobě nestane, ježto usedlost se má prodati a výtěžek má býti rozdělen stejným dílem mezi obě strany. Kdyby však žalovaná shledávala škodu v tom, že musí při zrušení spoluvlastnictví opustiti společné hospodářství, nepřichází to vůbec v úvahu, ježto by to byla jen okolnost subjektivního rázu a při povolení zrušení spoluvlastnictví nerozhodují subjektivní poměry spoluvlastníků, nýbrž jen objektivní, které se dotýkají věci samé. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Odvolání napadá jen názor prvního soudu, že pokles cen hospodářských plodin a v důsledku toho i hodnot zemědělských nemovitostí jest zjevem všeobecným, jehož změnu nelze očekávat v dohledné době, a nelze proto žádost o rozdělení spoluvlastnictví k nemovitostem pokládati ve smyslu § 830 obč. zák. za podanou v nečas. Odvolatelka tvrdí, že napadený rozsudek pokládá nynější hospodářský stav za krizi, čímž prý uznává, že normální hospodářský vývin jest přechodný. Tím se však dostává do zjevného odporu s rozsudkem, jenž slova »krise« vůbec nepoužívá a naopak praví, že nynější hospodářské poměry nejsou jen přechodného rázu, nýbrž jsou takovými, jichž konec nebo změnu nelze v dohledné době očekávat. Neřeší tedy napadený rozsudek věc se stanoviska krise a z předpokladu, že nynější hospodářský stav je přechodný. Za války bylo ovšem jinak. Vědělo se, že válka v doznívající době bude určitě ukončena, a bylo lze válkou vyvolaný hospodářský stav pokládati za přechodný. Za nynější doby dvanácti let po ukončení války nelze téhož měřítka použití, třebaže domnělá hospodářská »krise« byla vyvolána, jak odvolatelka míní, uměle. Nepomohou národohospodářské teorie o tom, zda a kdy lze očekávat vzestup cen hospodářských plodin, poněvadž jsou to úsudky odborníků do budoucna, jež mohou dopadnouti u každého jinak a jež

mohou v budoucnosti býti vyvráceny skutečnostmi a nelze proto na tak nejistých, skorem věšteckých úsudcích zakládati rozsudek, jehož podkladem mohou býti jen skutečnosti buď nastavší aneb jež v dohledné době určitě a bezpečně nastati musí. I kdyby nynější hospodářský stav v zemědělství byl uměle vyvolán, nelze jinak usuzovati. Odvolatelka vidí příčinu umělé »krise« v celních zákonech z roku 1929, jež prý zhoubně působí v zemědělství a mohou býti odstraněny změnou zákonů. Byť by tomu tak bylo, nelze bezpečně tvrditi, že ke změně celních zákonů v dohledné době dojde — to ani odvolatelka netvrdí — a že změna bude mítí určitě v zápětí vzestup zemědělských plodin. Ani tvrzení odvolatelky, že k vzestupu cen zemědělských plodin v dohledné době dojíti musí, poněvadž to vyžaduje zájem a existence státu, ani její tvrzení, že hospodářský stav není ve všech státech stejný, není důkazem, že dnešní ceny zemědělských produktů doznají v dohledné době vzestup. Bojuje tedy odvolatelka s pouhými tvrzeními, s domněnkami a nelze mítí proto za dokázáno, že se pokles cen zemědělských plodin a zemědělských pozemků v dozírné době změní ve vzestup, a nelze proto uznati, že rozdělení spoluvlastnictví by se stalo v nečas.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ve věci schvaluje dovolací soud právní posouzení věci nižšími soudy, zejména, že nynější pokles cen hospodářství není skutečností rázu pomíjejícího. Nižší soudy, posuzující příčiny a povahu tohoto poklesu podle doby rozsudku prvního soudu, správně dolíčily, že zlepšení a nápravu těchto hospodářských poměrů nelze v dozírné době očekávati, čemuž nasvědčuje i vývin hospodářských poměrů až do doby nynější. Dovolání se mylně domnívá, že k odůvodnění nevčasnosti prodeje a pro zamítnutí žaloby pro tentokráte již stačí možnost, že se tísnivé hospodářské poměry kdysilepší. Jinak se odkazuje dovolatelka ke správným důvodům napadeného rozsudku, jež dovolacími vývody nebyly nikterak vyvráceny.

Čís. 11528.

Ustanovení čl. II. zákona ze dne 26. května 1888, čís. 75 ř. zák., pokud vyslovuje částečnou nezabavitelnost výživného, jež poskytují spolky svým členům, nebylo zrušeno předpisem § 6 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n.

Podpora v nezaměstnanosti se státním příspěvkem jest zabavitelná,

(Rozh. ze dne 2. dubna 1932, R I 612/31.)

Soud první stolice povolil k vydobytí peněžitě pohledávky exekuci zabavením měsíčních 600 Kč z podpory v nezaměstnanosti s omezením, že dlužníku musí z celkového důchodu zůstatí roční důchod 6.000 Kč. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Stě-